

Vai valsts atbalsts lauksaimniecībai samazināsies?

Valsts atbalsta sistēmas pārmaiņas

“Pavasaris 2004”

Guna Salputra (LVAEI)

2004.gada 26.marts

Latvijas lauksaimniecības atbalsta sistēma 2003.un 2004.gadā

**2003.gada
nacionālās subsīdijas**

**Nacionālie tiešie
maksājumi**

Nacionālās citas
subsīdijas

**SAPARD
līdzfinansējums**

2004.gads

**Eiropas Savienības
Koptirgus organizācija
(ES KTO)**

Latvijas ar ES saskaņotais
pārejošais atbalsts;
Nacionālie tiešie maksājumi

Nacionālās citas subsīdijas

Lauku attīstības plāns

**Vienotais
Programmdokuments**

ES KTO tiešo maksājumu (TM) administrēšanas sistēma un finansējuma avoti Latvijā 2004.un 2005.*gadā

Vienotā platības maksājuma shēma (VPMS)

Finansēšanas avoti	Maksājumu veids	2004	2005	Mērvienība
ES budžets	VPM (Vienotais platības maksājums)	25	30	% no ES līmeņa
Lauku attīstības fonds	PVTM (Papildinošie Valsts tiešie maksājumi)	15	10	
Latvijas budžets		15	20	
Kopā:	VPM+PVTM	55	60	

Avoti: Latvijas iestāšanās ES līgums; Priekšlikums EP lēmumam (27.10.2003) par Iestāšanās līguma pielāgošanu; 26.01.2004 ZM npublicēts materiāls

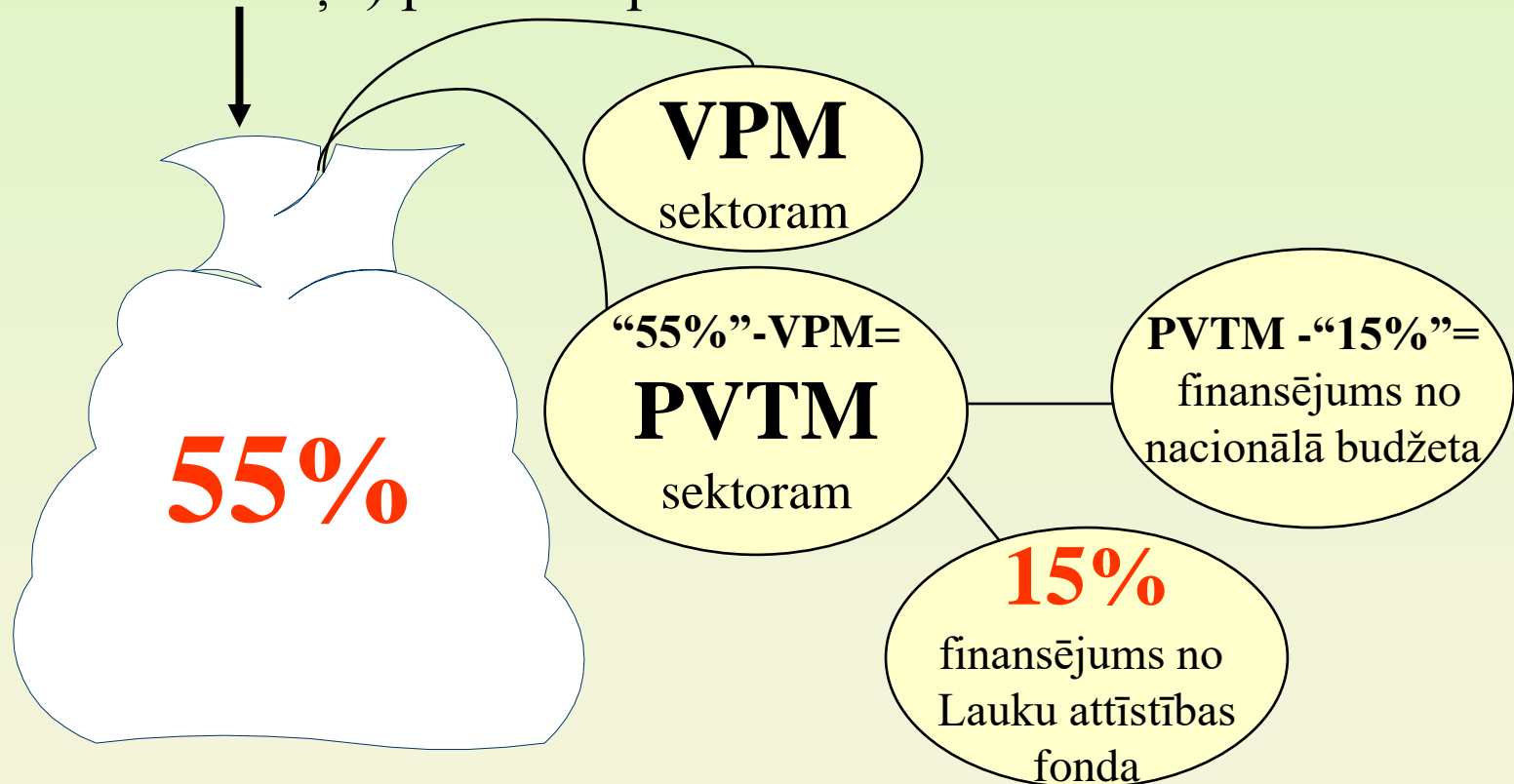
* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

% līmenis atkarīgs no TM aprēķināšanas varianta

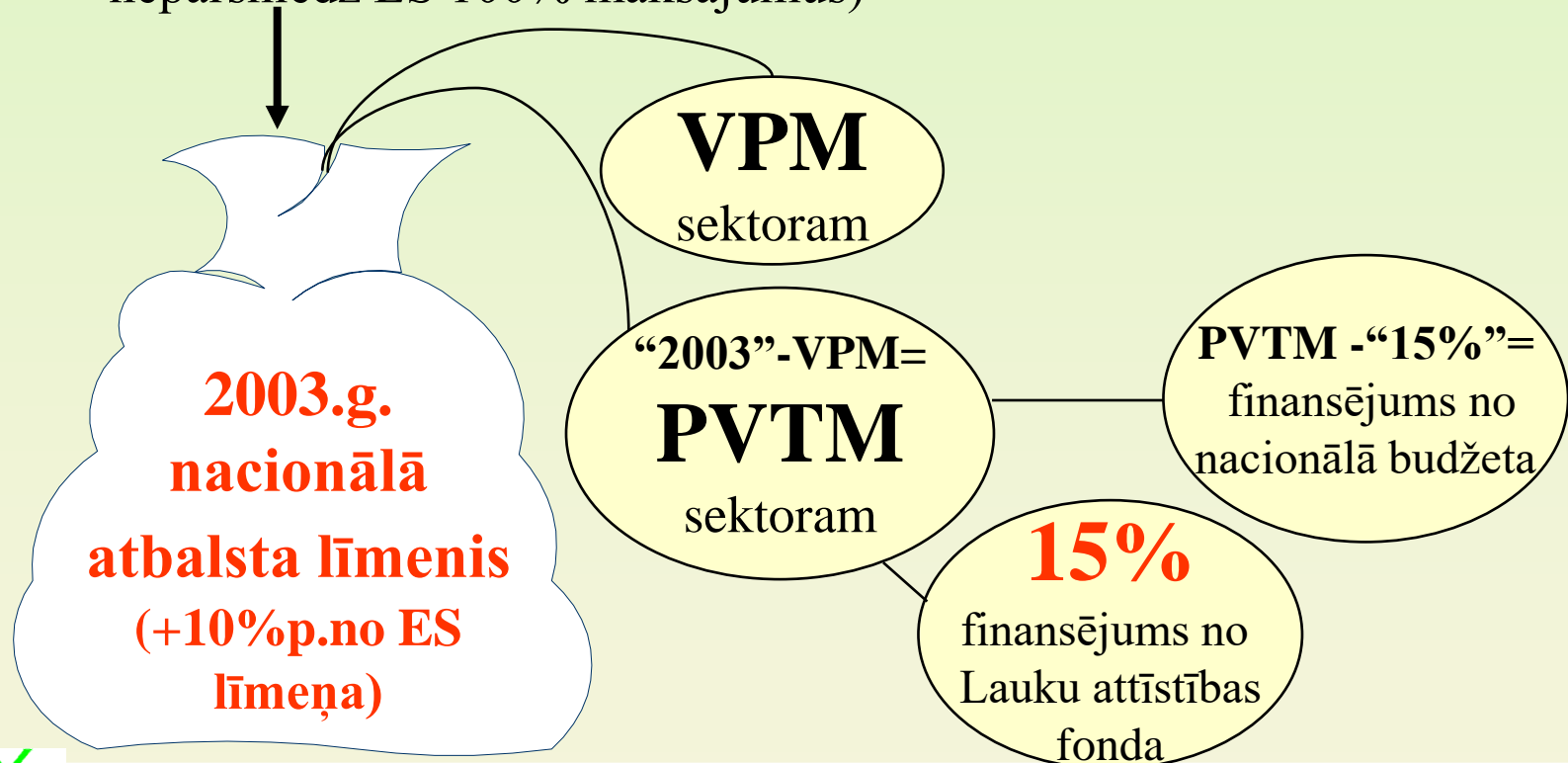
Sektora tiešo maksājumu (TM) maksimālās aploksnes aprēķina variants 2004.gadā (A)

A variants: palielināt tiešos maksājumus sektorā (25% no ES līmeņa) par 30% punktiem

Sektora tiešo maksājumu (TM) maksimālās aploksnes aprēķina variants 2004.gadā (B)

B variants: Latvijas 2003.gada nacionālā atbalsta līmeni palielināt par 10% punktiem no ES 100% līmeņa (ņemot vērā, lai kopējā summa nepārsniedz ES 100% maksājumus)

Vienotais platības maksājums (VPM) (bez papildus valsts tiešajiem maksājumiem)

VPM saņem par LIZ* 1 474 931 ha, tajā skaitā:

- ❑ apsēto aramzemi 853 200 ha, tajā skaitā
 - graudaugiem, pākšaugiem, tehniskajām kultūrām, kartupeļiem, dārzeņiem, lopbarības kultūrām, laukaugiem augsnes uzlabošanai un nektāraugiem,
- ❑ pļavām 236 500 ha
- ❑ ganībām 264 900 ha
- ❑ papuvēm 92 400 ha
- ❑ ilggadīgajiem stādījumiem 21 400 ha

*Avots: 26.01.2004 ZM npublicēts materiāls; minimālā platība 1 saimniecībai = 1 ha un LIZ saglabāta labā lauksaimniecības stāvoklī; neietilpst atmatas, neizmantotā un apmežotā lauksaimniecības zeme

Vienotais platības maksājums (VPM)

(bez papildus valsts tiešajiem maksājumiem)

Vienotais platības maksājums (VPM)		2004.gads	2005.*gads
Finansējums no ES budžeta	% no ES līmeņa	25%	30%
Kopējā finanšu aploksne VPM	LVL	19 989 382	25 612 536
Attaisnotā lauksaimniecības platība	ha	1 474 931	
VPM likme	LVL /ha	13.55	17.37

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

Papildus valsts tiešie maksājumi (PVTM)

PVTM saņem par:

□ LIZ*

Laukaugu platībām:

graudaugiem, pākšaugiem, eļļas
augiem, šķiedras augiem

Lopbarības platībām:

kultivētām pļavām, kultivētām
ganībām, aramzemē iesētiem
ilggadīgiem zālājiem;
graudaugiem, pākšaugiem un
kukurūzu zaļbarībai un
skābbarībai.

□ Mājlopiem

Liellopiem (zīdītājgovīm un
nokautiem liellopiem) un
aitu mātēm

□ Produkciju

Pienu, sēklām, cietes
kartupeļiem

*Minimālais platības apjoms vienai
kultūrai = 1 ha

Avots: 26.01.2004 ZM npublicēts
materiāls;

Tiešie maksājumi laukaugu sektorā

Laukaugu sektors		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par laukaugiem	līmeņa	55% (A)	VPM+15%p.	60% (A)	VPM+10%p.
	LVL	25 283 727	12 907 294	27 582 248	12 299 916
Laukaugu platība	ha	443 580		443 580	
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM aploksne laukaugiem	LVL	19 271 995	6 895 562	19 879 373	4 597 041
PVTM likme laukaugiem	LVL /ha	43.45	15.55	44.82	10.36
Tiešo maksājumu likme laukaugiem, kopā	LVL /ha	57.00	29.10	62.18	27.73

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g. LVL/ha
 graudaugi, pākšaugi,
 eļļas augi - **16.50**
 šķiedras lini -
20.00

Tiešie maksājumi par lopbarības platībām

Lopbarības platības		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par lopbarības platībām	% no ES līmeņa	55% (A)	VPM+15% p.	60% (A)	VPM+10% p.
Lopbarības platība	ha	395 200		395 200	
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM likme lopbarības platībām	LVL /ha	12.52	12.52	9.72	9.72
Tiešo maksājumu likme lopbarības platībām, kopā	LVL /ha	26.07	26.07	27.08	27.08

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g.
LVL/ha
0.00

Tiešie maksājumi par sēklām

Sēklas		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par sēklām	% no ES līmeņa	100% (B)	VPM+15% p.	100% (B)	VPM+10% p.
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM vidējā likme sēklām	LVL /t	190.55	32.50	183.20	21.67
Kvota sēklu ražošanai	t	1 090		1 090	
Platība sēklu kvotas apjoma ražošanai	ha	2 103		2 103	
Tiešie maksājumi sēklām, kopā (vidēji)	LVL /t	216.70	58.65	216.70	47.82

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g. LVL/t
Atkarībā no šķirnes
150.00 -
600.00

Tiešie maksājumi par kartupeļu cieti

Kartupeļu ciete		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par kartupeļu cieti	% no ES līmeņa	55% (A)	VPM+15%p.	60% (A)	VPM+10%p.
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM vidējā likme kartupeļu cietei	LVL /t	36.49	10.91	39.14	7.27
Kvota kartupeļu cietes ražošanai	t	5 778		5 778	
Cietes kartupeļu vidējā platība kvotas apjoma saražošanai	ha	1 500		1 500	
TM kartupeļu cietei, kopā (vidēji)	LVL /t	40.01	14.43	43.65	11.78

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g. LVL/t
~20.00

Tiešie maksājumi par pienu

Piens		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par pienu	% no ES līmeņa	100% (B)	VPM+15%p.	100%+10 %p. (B)	VPM+10%p.
Piena kvota	t	695 395		695 395	
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM likme pienam	LVL /t	3.85	0.00	6.66	0.00
Lopbarības platība kvotas pienu ražojošo govju uzturēšanai	ha	125 496		125 496	
TM pienam, kopā (vidēji)	LVL /t	6.29	2.45	9.79	3.13

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g. LVL/t
~5.48

Tiešie maksājumi par zīdītājgovīm

Zīdītājgovis		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par zīdītājgovīm	% no ES līmeņa	67%+10% p. (B)	VPM+15%p.	67%+10%p. (B)	VPM+10%p.
Maksājumiem pakļautais zīdītājgovju skaits	dzīvnieki	19 368		19 368	
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM likme zīdītājgovīm	LVL / dzīvn.	91.21	0.00	88.49	0.00
Lopbarības platība maksājumiem pakļauto zīdītājgovju uzturēšanai	ha	13 834		13 834	
TM zīdītājgovīm, kopā (vidēji)	LVL / dzīvn.	100.89	9.68	100.89	12.40

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g.
LVL/dzīvn.
80.00

Tiešie maksājumi kaušanas prēmijām

Kaušanas prēmijas		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne kaušanas prēmijām	% no ES līmeņa	100% (B)	VPM+15%p.	100% (B)	VPM+10%p.
Maksājumiem pakļautais liellopu skaits	dzīvnieki	124 320		124 320	
PVTM likme kaušanas prēmijai	LVL / dzīvn.	52.64	0.00	52.64	0.00
TM likme kaušanas prēmijām, kopā	LVL / dzīvn.	52.64	0.00	52.64	0.00

2003.g.
LVL/dzīvn.
60.00

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

Tiešie maksājumi par aitu mātēm

Aitu mātes		2004.gads		2005.*gads	
Kopējā finanšu aploksne TM par aitu mātēm	% no ES līmeņa	63%+10% p. (B)	VPM+15%p.	63%+10%p. (B)	VPM+10%p.
Maksājumiem pakļautais aitu māšu skaits	dzīvnieki	18 437		18 437	
VPM likme	LVL /ha	13.55		17.37	
PVTM likme aitu mātēm	LVL / dzīvn.	8.70	0.00	8.29	0.00
Lopbarības platība maksājumiem pakļauto aitu māšu uzturēšanai	ha	1 975		1 975	
TM aitu mātēm, kopā (vidēji)	LVL / dzīvn.	10.15	1.45	10.15	1.86

Avoti: LVAEI pēc 26.01.2004 ZM nepublicēta materiāla par VPM un PVTM administrēšanu, LVL/EUR = 0.658

* pieņēmums, ka administrēšanas sistēma būs tāda pati, kā 2004.gadā

2003.g.
LVL/dzīvn.
8.00

Secinājumi

- ❑ Tiešo maksājumu plūsma Latvijas lauksaimniecības sektorā nesamazināsies
- ❑ Lauksaimnieku labklājības pieaugums katrā sektorā atšķirsies atkarībā no piešķirtajiem papildinošajiem maksājumiem.
- ❑ Nepiešķirot nacionālo finansējumu PVTM:
 - atbalsta līmenis, salīdzinot ar 2003.gadu, paaugstināsies tikai laukaugu sektorā
 - atbalsts būtiski samazināsies lopkopības sektoros, jo bez pilnas IAKS* ieviešanas finansējumu no Lauku attīstības fonda izmaksās tikai par lopbarības platībām.

*Integrētā administrēšanas un kontroles sistēma

Katram lauksaimniecības uzņēmumam no tirgus gūto ieņēmumu un tiešā valsts atbalsta salīdzinājumu pirms un pēc iestāšanās ES iespējams aprēķināt ar

“Eirokalkulatora” palīdzību:

<http://www.agropols.lv/eiropa/>

